

Дрешпак Вікторія Олександрівна
*здобувачка вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Дніпровського гуманітарного університету*

Науковий керівник:
Лабенська Лілія Леонідівна
*кандидат юридичних наук, доцент
доцент кафедри права
Дніпровського гуманітарного університету*

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ УКРАЇНСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ

Важливою складовою частиною політичної системи кожної демократичної держави є парламент. Можна сказати, що дана владна структура є найефективнішою моделлю політичної організації суспільства.

В Україні єдиним органом законодавчої влади є парламент – Верховна Рада України (далі – ВРУ), яка виступає представницьким органом, оскільки вона представляє весь український народ та виступає від його імені [1] Варто зазначити, що ВРУ зіграла важливу роль в становленні та розвитку сучасної української держави. За роки функціонування нею було створено велику кількість законів, які зараз регулюють суспільні відносини в країні.

На жаль, зараз, дуже часто ми стикаємося з проблемами в діяльності законодавчого органу нашої держави. Тому питання щодо вдосконалення організації діяльності Парламенту є надзвичайно актуальними для досліджень та вирішень.

Першою проблемою в організації ВРУ, яку потрібно вирішити, – є невироблена система законодавчої діяльності парламенту. Досліджуючи стан сучасного законодавства, можна зробити висновок про нестабільність та суперечливість законів, окремих їх положень щодо врегулювання суспільних відносин, їх недостатня обґрунтованість, несформований механізм реалізації законів. Також кожного року зростає кількість законопроектів, які виносяться на розгляд ВРУ, але більшу частину з них парламент не розглядає, що є

порушенням прав суб'єктів законодавчої ініціативи. Також законодавчі процедури у Верховній Раді не мають точних строків проходження проектів законів через її органи. Тому є необхідність визначення порядку надходження пропозицій та їх черговість, адже Регламент та інші закони про діяльність ВРУ цього не визначають [2, с. 116].

Не менш важливою, проблемою в організації ВРУ є також правопорядок та низька дисципліна депутатів під час виконання їх повноважень. Це так або інакше, можна вважати, вадою законодавчого органу нашої держави. Дуже часто можемо спостерігати блокування пленарної роботи Верховної Ради, сутички між народними депутатами та інші прояви порушення депутатської етики. Але жодних законів, які б встановлювали відповідальність депутатів за порушення ними депутатської етики, правопорядку в цілому під час засідань в парламенті немає. Зокрема Регламент ВРУ визначає: якщо депутат своїми словами ображає або пригнічує гідність іншого депутата чи фракції, то головуючий засідання може припинити виступ депутата що висловлюється певним чином або ж робить зауваження щодо неприпустимості подібних висловлювань.

Тому необхідно прийняти ряд законів, що встановлять механізм покарання депутатів за такі дії, що порушують порядок в парламенті. Наприклад запозичити позитивний досвід Франції, де депутатам за порушення порядку та депутатської етики призначають достатньо жорсткі санкції, а саме: винесення осуду депутату, заборона брати участь в засіданнях парламенту строком на місяць [2, с. 119]

Чинний Український парламент є представником інтересів окремих прошарків соціуму, а не всього народу. Цей фактор також породжує проблеми, тому що спричиняє втрату довіри народу до парламенту. Тобто необхідно вживати певних заходів, аби депутати брали до уваги не тільки волю «псевдо еліти», а й простого народу [3,с.195].

Велика проблема парламенту – це відсутність у депутатів правових знань та досвіду в прийнятті законів та рішень державного значення. Це передусім віддзеркалюється в недосконалому прийнятті законів [4, с. 2].

У зв'язку з існуванням численних недоліків у роботі Парламенту, необхідно провести парламентську реформу. Для підвищення довіри до ВРУ, сприйняття її як ефективного органу влади було схвалено стратегію розвитку ВРУ на 2018-2021 роки, що має вирішити такі питання:

- А) упровадження правил депутатської етики у ВРУ
- Б) залучення громадян до процесу прийняття важливих рішень та налагодження взаємовідносин;
- В) розвиток співпраці зі ЗМІ;
- Г) покращення зв'язків парламенту з зарубіжними органами влади;
- Д) покращення свідомості населення щодо парламентської діяльності та процесів;
- Е) модернізація Апарату Верховної Ради.

Разом з тим, станом на кінець 2021 року майже всі перелічені проблеми в організації діяльності ВРУ залишаються невирішеними або вирішеними лише частково.

Отже, реформи в організації ВРУ є вкрай необхідними, вони могли б значно покращити його роботу, підвищити ефективність й націлити його на повну реалізацію інтересів громадського суспільства.

Список використаних джерел:

1. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/>
2. Величко В. О. Шляхи покращення функціонування парламенту. *Державне будівництво та місцеве самоврядування*. 2013. № 25. С. 116-129. URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/6594/1/Velychko>.
3. Лихач Ю.Ю. Реалізація парламентської реформи в Україні в умовах європейської інтеграції. *Теорія та практика державного управління*. 2018. 2(61). С. 193-195

4. Заславський О. Парламентська Реформа URL:
<https://parlament.org.ua/tag/oleksandr-zaslavskyj/>